

Részlet, reméli

Ursus major, közli a prof, gondolom, már utánaolvasott, ursa, kérleli rémülten a páciens, ursa minor, eseng a bajongó, tankönyvi példája, sajnos, erősíti meg a kórság egyik legelismertebb szakértője, ursa ma, ursa!, esedezik páciens. Ne csillagképekben gondolkozzon, próbál úrrá lenni a kissé abszurd helyzeten a prof, igen, de – egyes jegyek alapján nem inkább gyógyszer-mellékhatás? Mikor ér rá szövettanra?, kérdezi a türelem rózsáit csokorban tartani igyekvő prof, páciens mond egy napot, néhány nap múltát, mikor kevésbé jó neki, kéri, ha lehet, ne az legyen a kitűzött nap, úgy látom, nem ért, holnap mikor ér rá?, nincs időnk, jövő héten be kell feküdnie.

Páciens az előszobáig ér el. Törökülésben leül a padlóra. Kutya belefűrődik. Ott ülnek órákat. Kutya nem mozdul, melegíti szeretetforrását. Páciens nem mozdul, megpróbál a kutya szeretetére koncentrálni. Kutyanak már rég vacsoráznia kellene. Nem érdekli, csak melegít. Nincsenek igényei, nincsenek sürgős életfunkciói, ő most százszázalékos kutyanővérke, kis szőrös ápoló. Majd ő a végtelen szeretetével és odaadásával mindent megold. Ígéri. Minden rendben lesz.

Nem feküdt még kórházban. Nem volt még komolyan beteg. Csontja se tört. Nincs kórházi cucca, nincs táskája, hálóinge, köntöse. Nincs betegségtudata. A kutya féléves kora óta lakik vele, soha nem aludt másnál. Kinek mekkora sebeket okoz majd ez a különlet. Ki mennyire tud majd visszatálatni a másikhoz, ha lesz ilyesmire mód.

„Ha egyszer hazamegyek.” – „Amikor” – javítja ki minden alkalommal a nyelvileg is érzékeny ápolónő. Pedig páciens még tesz egy riadt próbálkozást, miszerint a She Magazin és a Legyünk egészségesek! kiadvány szerint sem kell ezekkel a tünetekkel kórházba feküdni, sőt,

a keresztretjévényben sem az ursus jött ki a tüneteire, átlósan se, de ezek a súlyosan megalapozott, tudományos érvek sem találnak meghallgatásra.

„Nem fog belehalni” – állítja a prof. Kemény mondat, de nyilvánvalóan vigasztaló. Páciens sokszor felidézi útja során. Ígéretnek veszi, vigasznak. Ahogy vigasztaló lesz minden mosoly és minden odafordulás. Minden állomás, amin túljut. Vagy orvosaival és segítőivel túljutnak. Szétszerelve molyol. Kirakja dobozkái tartalmát. Volt itt minden, aminek nem kellett volna lennie. Sejtelve nincs, ki lesz a győztes, s ha, akkor miféle győzelem lesz ez. Talán.

Romok mindenütt. Kórságtár. Málnácska, emlékezés egy könnyű nyárra, ursus major, az önmagára emelt gigantikus kés. Vádbeszéd betegségek szövethű fordításában.

Ül a kórteremben, ő lett a három per hármás. Na ezt se gondolta volna. Új, fájdalmas ismeretek előfutára. A fájdalmat meg jó lesz barátként üdvözölni, lesz még belőle bőségesen. Hármaska ül és vár. Beállít egy diákcsoporthoz. Ők a német hallgatók, megmutatná-e páciens a szépen felnevelt kis iskolapéldáját. A helyes kis ursusát. Vannak úgy tízen, ursus legrútabb része némiképp intim területen van. Nemrég még valamelyest nőnek érezte magát, most vadidegen német fiatalokat rémítget a látványával. Vizsgálják. Felfedezik. Páciens zavarban, még él benne szégyenlősség. Majd elkopik a vágy a tapintatra. Elvégre a testét akarják meggyógyítani, nem a lelki csipkéit. Csoport ki, páciens az ágyra. Várakozik. Következő csoport be. Seb-peep-show. Páciens már kicsit fád. De megmutat mindent, amit kell, nem érdekli már, fájdalommodell, annak is kell lennie valakinek.

Ha nem bírja végigcsinálni, zoom-temetése legyen, zoomon igyanak barátai a távozására, rendelkezik páciens egy vidám estéről, reméli, mindenki be tudja szerezni kedvenc italát, jó lesz a hangulat, s rendben lesz mindenkinél az internetkapcsolat is.

Harmadszorra Hármaskához egy lány jön be. Hármaskából kellene vizsgáznia, kérdezi, zavarná-e. Dehogy, feleli Hármaska, sőt. Részéről a megtiszteltetés. A lány Németországból jött, izgul, Hármaska megkérdezi, elmondja-e a megfejtést. Hátha azzal segítené a vizsga sikerét. A lány inkább összefoglalja a látottakat, s kimondja a diagnózist. Hármaska megdicséri, Magából jó diagnosztá lesz, a lány tiltakozik, nem érdekli ez annyira, sebésznek készül.

Hazatérve a kórok házából napok telnek, míg be mer nézni a tükörbe. Csuda vicces pofa. Gregor Samsa vonzó, topmodell alakja meg bizonyosan vágyottabb, mint az övé. Sebtérkép. Nagy-Magyarország, Kis-Balaton, könnyed túra a Börzsöny sebes útjain.

Biztos ez is jó lesz valamire, mondaná K.F., aki biztos, hogy nem K.D. szerint volt mindközülük az egyetlen zseni.

Védő- és támadójátékosokra osztja azokat, akik körülveszik. A támadókat igyekszik leszedni a tábláról, már amennyire lehet. Adottságok, ez van, ki kell bírni. Ahogy a fájdalmat és gyógyszer-mellékhatásokat is. A fájdalom belakja. Mindenhol ott van. Társa lesz és ellensége. Ébredéskor a szája összeragadva. Fondorlatos trükkök a szétszereléshez. Meg hogy a fő seb minél kevésbé szakadjon fel. Lelakoltott száj, bennrekedt szavak. Mennyit lehetne ilyen pazar metaforákon tanakodni.

A betegársak hajnali 4-kor kezdenek rikoltozni. Muszáj nekik. Este 10-ig tart a műsor. Egymást hergelik. Ellenség minden. A gyógyszerek, a terápiák. Ha innen kijutnak, kizárt, hogy betartják, amiket be akarnak tartatni velük. A szabadságvágy különös megnyilvánulása. Vagy a félelemé. A rémületé, hogy ezentúl gondoskodni kellene egy testről, talán örökre, a saját testükről, ami eddig viszonylag magától elszakatolt.

A kép, amivel mozizni tud, egy idős női arc. Ül az ágyon. Kezében egy műanyagdoboz. Abba pergeti le a bőrét. Nem mozdul. Egész nap nem mozdul el az ágyáról. Perget. Új bőrt remél. Talán, ha minél szorgalmasabban él ennek a tevékenységnek, valami csoda visszahozza az arcát. Talán ez egy szolgálat. Valamiféle Istenségnek vetett adó. Talán az éveit, a kudarcait pergeti le minden arcmorzásával. Ki tudja.

Hármasnak nincs kislámpája, nincs konnektora. Ha szeretne, se tudna bármit is csinálni, ami egy kicsit az életére emlékezteti. Néha sétál, valamicskét olvas. Nagyon valamicskét, inkább érzelmek hatnak rá. „András meghalt.” Nem tudja, ki András, de megrendíti a halál ténye. A könyv inkább üzenetvivő. Minden vizitnél kiteszi. „Haza” – hátha észlelik, mit szeretne.

Amfortas sebe. A páciens a szíve alatt hordja különös sebét. Metaforák metaforája. Az a legnagyobb, s az gyógyul legkevésbé. Parsifal, öld már le azt a nyamvadt hattyat. „Fal Parsi”, ártatlan együgyűség, indulj gyógyító utadra.

Mikor beveszi a gyógyszereit, kémiai laborrá válik. Úgy érzi, egész énje átváltozik. Mintha nem lenne védőréteg az idegrendszerén. Visszafojtott sírás, azért még annyi ereje van, hogy vigyáz, ne lássa meg más, de minden megbántja, mindennek túl nagy jelentősége lesz, túlerővel kell

megbirkóznia, nem bírja a rátelepülő hangulatokat, a kedélyváltozásokat. Szédül, küzd. Félt, hogy leveti magáról valami ringlispil vagy óriáskerék. Félt, hogy felülkerekedik valamiféle ismeretlenség rajta. Nem tudja megfogalmazni, mit érez, de határozottan állítja, nincs köze ehhez a gyógyszerhatás alatt álló lényhez.

Amúgyse lehet a legkellemesebb beteg a félelmeivel. Mániája lesz, hogy továbbterjedt a betegsége, hogy olyan részt érint, aminek a gyógyításához, a terápia elviseléséhez ő kevés. Lélekgyógyászt küldenek hozzá. Meglepően érzékeny és hatékony. Tapintatosan kérdez. Kérdéseivel állít is. Hogy kifelé is nyílik ajtó. Ellátja egy segítő képpel. Onnantól azzal is mozizik.

Mitől volna vidám történet ilyen állapotban, járvány és járványszorongás közepette kórházban lenni. Még akkor is, ha ez a kórház szerencsére működik, s jól működik. Van egy apróska park. Nagyon apró. Ott kicsit szabad. Amikor nem a smasszer van beosztva, simán lemehet, amikor ő, fő a hadakozás. A smasszer egyébként szelídíthető, ha páciens visszaszól. De ez későn derül ki. A „minden terroristában ott zokog egy szeretethiányos csecsemő” közhelye alkalmazandó, ha páciens nem kíván kiborulni, de mi van azokkal a betegekkel, akik nem tudnak maguk nyugtatásaképp elszopogatni egy jól őrzött mondatot ilyen esetekre.

Az orvosok teamben dolgoznak. Nincs segítő saját orvos–beteg viszony, nem kenegetnek a bizalom gyógyírjával. Viszont profi csapat. Ha érzékelik, segítségre van szükség, átirányítanak. Dietetikustól személyesen át gégészig, bárkihez, akire szükség van. Így tudja meg páciens, hogy „az ultrahangon graviditásra utaló jel nem található”. „És monda az Úr Ábrahámnak: Miért nevetett Sára, ezt mondván: Vajjon csakugyan szülhetek-é, holott én megvénhedtem? Avagy az Úrnak lehetetlen-é valami? Annak idején, esztendőre ilyenkor visszatérek hozzád, és fia lesz Sárának. Sára pedig megtagadta, mondván: Nem nevettem én; mivelhogy fél vala. De monda az Úr: Nem úgy van, mert bizony neveltél”.

Páciensnek tíz hónapja vannak tünetei. Azóta lankad a nevetése. Mondtak már mindent. Soha semmi nem stimmelt. Az volt a különös, hogy mikor ezt a rémdiagnózist megkapta, minden illeszkedett. A diagnózis, mondják, fél siker. Először egy remek gégész nézett az egészre más szemmel, de a megoldás még váratott magára, aztán egy briliáns bőrdetektív, nagy tudású, sokak jótevője rájött, milyen betegségecsoportba tartozik, s ő küldte fenti kiváló profhoz, aki aztán kimondta. Hogy ezt nem követte evoé,

az páciens kishitűségének meg azoknak a csipet kellemetlenségeknek köszönhető, amik ezután köszöntek be.

Pépes ételt kap. Előtte lidocainban forgatja a nyelvét. Húsz perc után ehet. Csodálatos érzés, hogy így le tud nyelni akár egy totálisan felismerhetetlen pépséget. Kaporszálak úsznak rajta, tökfőzeléknek álcázza magát. Tököt biztos nem látott, talán krumplit, valami zsiradékot, de a megmakkant páciens boldog a nyelés örömétől. Az efféle nyelésétől. Mást már nem nyel le, oroszlánba öltött egérként, egérbe öltött oroszlánként küzd valamiért. Még nem tudja, miért.

A hármas fémszekrény, az Egyeske, Ketteske és Hármaska kincseit rejtő fémdoboz tetejétől csupán 10-15 centiméterre meglátja a vágott forrást. Ott fent a falon három konnektor. Mi célból rakhatták azokat oda? S mi lenne, ha onnan szerezne magának áramot? Ha áram csörgedezne, akkor behoznának neki laptopot – a laptop az magánszféra, a laptop az külvilág, a laptop az laptop.

Négykor kell kelni, de jobban jár, ha addigra már kész, akkor nem kell megosztania a fürdőszobát. A reggel fehércsempés szülőszobáját. A szomszédot születésekor az anyja nem akarta hazavinni a kórházból. Azt meséli. Nyilván mind, aki itt van, tudna miről mesélni. Ráadásul kapta. Azért őrzi meg. De ezt? Minek?

A világ tele van pettyezve lényekkel, akikben folyvást felsír a bizonyos sebzett, testi vagy egyéb vágyaikban kielégítetlen csecsemő. Cselekedeteikben ez a nyamvadt, szomorú apróság vezérli őket. Ha igyekeznek, sem bocsátanak meg. Mások nem is igyekeznek, csak bosszulnak, torolnak, megfizetnek. Felszakadozik a gyűlölet, emitt árad, máshol apad.

Már egy hete otthon van, de még nem érkezett meg. Nem érti, iszonyúan lassan szokja meg a régi világot, amit persze korántsem kapott vissza. Nem kapta vissza hozzá a testét. Egy sebzett testet kapott vissza. C benéz a hűtőbe. De hát van itt minden. Csak a minden páciens számára nem elérhető. A minden fájdalmas és lenyelhetetlen. Pedig erősödnie kell. Hogy meginduljon testében az élet.

Kétszer mér reggel 40 alatti pulzust. Megijed. Kicsit. Nagyon. Van, aki nyugtatólag lép fel, van, aki teljesen bepánikoltatja. Környezete nem érti, hogy másképp reagál a mondatokra. A nyugtatók is felerősödnek, a szorongatók is, a bántókról nem is beszélve. Visszatért egy olyan létbe,

ahol védőburokra volna szüksége. Nem kér, főleg este nem, nyugtalanító mondatokat.

Pipaszár-láb, Holdvilág-fej, ilyen a szteroidos mucu. Az elején. Aztán, ki tudja. S az aztán után ki tudja, sikerül-e hibátlanul, legalábbis nem végzetes hibával végigcsinálni a még ezzel kapcsolatban rá várókat. S közben megoldani a megoldhatatlannak tűnő dolgokat. Talány- és szorongássor.

Házi kórház. Lett vércukormérője és vérnyomásmérője. Eddig csak hőmérője volt. Lett egy csomó csinos kötözője, ilyen-olyan kencéi, gyógyszerei. Reggel méri. Naplóba írja. Aztán jön a sebmacerá – Amfortas sebe, a szívet ért lövés tisztítása nem túl vicces. Aztán lidocain a nyelvre, étkezés, hogy bevehesse a gyógyszereit. Páciens még sosem étkezett, evett, amit látott. Nem érdekelték táplálkozási hóbortok, nem volt soha semmilyen étkezési felekezet tagja. Erre most ez az invalidus lét beletaszítja az evéssel való folytonos foglalkozásba. Bár még nem tanulta ki, hogy juthat a helyes szénhidrátmennyiséghez, de nem is nagyon vágyja, hogy bármit berakjon a szájába.

Sétálni megy páciens. K kíséri el. Jól esik a séta. Kár, hogy a végén a szomszéd odamegy K-hoz, feltesz egy kérdést, majd odafordul pácienshez, ugye mi nem ismerjük egymást. Dehogy, mondja páciens. Végül is csak tíz éve laknak egymás mellett. Páciens változásai, úgy tűnik, hagytak csipetnyi nyomot. Kétségessé tették, hogy páciens egyenlő pácienssel. Mi tagadás, ez a kétely páciensben is felmerül. Sőt.

Születésnap. A kis ursusosnak születésnapja van. Remek, hogy még ez is. Felvillanyzó. Telefonok, sms-ek, e-mailek. Csokrok érkeznek. Csokornap. Látvány.

Este főpróba L születésnapjához. Cca 20 éve együtt ünneplik. Mindig ugyanoda mennek. Idén a sehova, ahová mennek. De oda elszántan.

Meg tudod csinálni, fuvolázza az egyik szólam, meg akarok halni, muzsikál a másik, pedig dehogy. De mennyivel mulatságosabb halál úrfi bajuszkáját megráncigálni, mint megalázkodva elrebegni, vihetsz egy körre.

Páciens először akkor döbben rá, hogy a szteroid megzabálta az izmait, mikor fel akar állni egy székre. Nem megy. Elképed, ez most hogy? Erőt vesz magán, kitol egy létrát. Fokonyként tanul lépegetni.

Egyszer csak valamelyest használható lesz páciens teste. Nem remeg mindene, mikor fel/lemegy a lépcsőn. Jogosult lesz arra, hogy visszakaphassa

szeretetforrást. Forrás megérkezik, Lajka kutya reinkarnációja. Vád és levertség a szemében, hogy tehette páciens ezt vele. Miért űzte el? Miért nem bízott meg benne? Mindenre rákérdez, szabad-e. Szabad-e, szabad-e. Szegény Effi. Szegény-szegény Effi Briest!

Páciens rendezi dolgait, kidobál, odaad és visszaad tárgyakat. A fájdalomszintig kell eljutni. Különféle pakkokat készít, beletesz egy-két olyan tárgyat is, aminek az elajándékozása kinnal jár. Ez fontos, járjon kinnal, hátha kiváltja a testi kint.

Kutyánővérke pillanatok alatt visszaáll a szolgálatba, óv és véd, barátok, segítők megrendítő erővel és állhatatossággal támogatják páciens, ezer éve nem látottak bukkannak fel, állnak komolyan mellette, jelennek meg egyszer-egyszer vagy tesznek gesztusokat.

Méri, méri, ecseteli, megeszi, beveszi, átkötözi, bekeni, ecseteli, megeszi, beveszi, átkötözi, bekeni, ecseteli, beveszi, megeszi, megeszi, beveszi, bekeni, ecseteli, beveszi, megeszi, megeszi, beveszi, bekeni, beveszi, megeszi... – a hiperrepetíció diadala.

A lakásban közepes a rendetlenség, ide már nem lenne annyira tré beengedni a szállítókat, miközben persze erős a remény meg hát ugye ott az az ígélet is, hogy ez a folyamat nem efféle kurta látogatással zárul. Hogy ez csak egy rút részlet. Most a következő akadálypályán kellene teljesíteni, méghozzá jól teljesíteni. Szorongásokat lejjebb venni, jól lépni. Páciens rémülten remél. Nem tudja, mi a jó lépés. Tétova, mint szivárványszín kuka láttán a szelektív gyűjtő.

© Döbrentey Dániel: Lucca